

Valitukset ympäristölupapäätöksistä

Hallinto-oikeuksien ratkaisuja

Matias Kainu

Valitukset ympäristölupapäätöksistä

Hallinto-oikeuden ratkaisuja

Matias Kainu

**LOUNAIS-SUOMEN
YMPÄRISTÖKESKUS**
SYDVÄSTRA FINLANDS
MILJÖCENTRAL

LOUNAIS-SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUKSEN
RAPORTTEJA 6 | 2007
Lounais-Suomen ympäristökeskus
Ympäristölupaosasto (YLO)

Taitto: Päivi Niemelä

www.ymparisto.fi/julkaisut

ISBN 978-952-11-2698-7 (PDF)
ISSN 1796-1769 (verkköj.)

ESIPUHE

Suoritin oikeustieteen kandidaatin opintoihin liittyvän harjoittelun Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ympäristölupaosastolla tammi-helmikuussa 2007. Harjoittelun tuloksena syntyi Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ympäristölupapäätöksistä tehtyjä valituksia koskeva selvitys. Selvitys keskittyy analysoimaan Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuja tavoitteena tuoda esille ympäristölupapäätösten ongelmakohtia.

Suuri kiitos kuuluu koko ympäristökeskuksen henkilökunnalle käytännön asioiden helpottamisesta. Ensimmäisestä päivästä lähtien minuun myös suhtauduttiin kuin olisin kuulunut porukkaan jo ikiaikojä. Päivittäin käydyt keskustelut päätösten esittelijöiden kanssa käytävillä ja kahvipöydässä avasivat uusia näkökulmia selvityksen kohteena olleisiin tapauksiin ja auttoivat ymmärtämään ympäristölupamenettelyn monia polkuja.

Ylitarkastaja Seija Savo on ohjannut työtäni ja lukenut läpi selvityksen useampaan kuin yhteen kertaan. Ilman hänen kommenttejaan työ olisi hyvin erinäköinen kuin nyt. Tästä huolimatta selvityksessä ilmaistut mielipiteet ja kannanotot ovat kokonaan omiani.

Turussa 21.2.2007

Harjoittelija

Matias Kainu

SISÄLLYS

1 Johdanto	7
1.1 Ympäristölupa.....	7
1.2 Selvityksen kohde, rajausta ja rakenne	7
2 Eläinsuojat	8
2.1 Yleistä.....	8
2.2 Palautetut ympäristölupapäätökset	9
2.3 Kumotut ympäristölupapäätökset	10
2.4 Muutetut ympäristölupapäätökset.....	10
2.5 Hylätyt valitukset.....	12
2.6 Rauenneet valitukset	12
2.7 Yhteen veto.....	12
3 Yhdyskunnat	13
3.1 Yleistä	13
3.2 Palautetut ympäristölupapäätökset	14
3.3 Muutetut ympäristölupapäätökset.....	15
3.4 Hylätyt valitukset	15
3.5 Yhteen veto.....	16
4 Elinkeinoelämä	17
4.1 Yleistä	17
4.2 Palautetut ympäristölupapäätökset	18
4.3 Kumotut ympäristölupapäätökset	19
4.4 Muutetut ympäristölupapäätökset.....	20
4.5 Hylätyt valitukset.....	21
4.6 Rauenneet valitukset	22
4.7 Yhteen vetoa.....	22
5 Lopuksi	24
5.1 Yleistä	24
5.2 Huomioitavaa.....	24
Lähteet.....	28
Kuvailulehdet	29

1 Johdanto

1.1 Ympäristölupa

Uusi ympäristönsuojelulaki (86/2000) tuli voimaan 1.3.2000. Säättämisen taustalla vaikuttivat arviot ympäristöelementtikohtaisen lainsäädännön tehottomuudesta sekä EY-sääntelyn asettamat vaatimukset. Lain ensisijaisina tavoitteina ovat ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen sekä ympäristön yhtenäinen ja kokonaisvaltainen huomioon ottaminen ympäristöä koskevassa päätöksenteossa. Tarkemmin näistä tavoitteista säädetään ympäristönsuojelulain 1 §:ssä. Keskeinen väline yllä mainittujen tavoitteiden toteuttamisessa on ympäristölupa. Ympäristöluvan tarve ja myöntämisedellytykset muodostavatkin ympäristönsuojelulain ydinsisällön.

Toimivalta ympäristönsuojelulain (YSL) mukaisissa lupa-asioissa jakaantuu ympäristölupaviraston, alueellisen ympäristökeskuksen ja kunnan lupaviranomaisten kesken. Yleisesti voidaan sanoa, että alueellisen ympäristökeskuksen toimivaltaan kuuluvat lupa-asiat, joilla on ”merkitystä toiminnan sijaintikuntaa laajemmalla alueella tai [jotka] muutoin ovat ympäristövaikutuksiltaan merkittäviä”. Alueellisen ympäristökeskuksen toimivalta määritellään tarkemmin YSL 31.2 §:ssä. Muutoksenhausta säädetään ympäristönsuojelulain 14 luvussa. Ympäristönsuojelulain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta (YSL 96.1 §). Valitus on hallintolainkäyttölain (586/1996) mukainen hallintovalitus. Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen haetaan valittamalla muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään (YSL 96.5 §).

1.2 Selvityksen kohde, rajaus ja rakenne

Selvityksen kohteena on Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ympäristölupapäätöksistä tehtyjen

valitusten menestyminen Vaasan hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Tutkimus rajautuu ajanjaksolle 1.3.2000 – 31.12.2006, jonka aikana annettiin ympäristönsuojelulain nojalla 527 ympäristölupapäätöstä, joista 60:stä valittiin Vaasan hallinto-oikeuteen ja 16:sta edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tämä tarkoittaa sitä, että lupapäätöksistä on valitettu hallinto-oikeuteen hieman yli 11 %:sta tapauksia. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen on valitettu edelleen noin neljäsosasta hallinto-oikeuden ratkaisusta.

Aineisto on niin laaja, että sitä on pilkottava pienempiin osiin. Jaottelu seuraa ympäristöhallinnossa omaksuttua tapaa, jossa alueellisten ympäristökeskusten käsittelemät luvat jakaantuvat kolmeen tehtäväryhmään: eläinsuojia, yhdyskuntia ja elinkeinoelämää koskeviin ympäristölupiin. Näiden ryhmien sisällä tapaukset jakaantuvat Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisujen mukaan.

Valitetuista ympäristölupapäätöksistä kaikki kuuluvat joihinkin seuraavista ryhmistä:

- 1) Palautetut ympäristölupapäätökset,
- 2) Kumotut ympäristölupapäätökset,
- 3) Muutetut ympäristölupapäätökset,
- 4) Hylätyt valitukset ja
- 5) Rauenneet valitukset

Käsittely seuraa myös tätä järjestystä. Ensin käsitellään eläinsuojia koskevat valitukset edellä mainittujen ryhmien osalta, jonka jälkeen on yhdyskuntia ja elinkeinoelämää koskevien valitusten vuoro. Osaa hallinto-oikeuksien ja KHO:n ratkaisuksista käsitellään laajemmin kuin toisia. Käsillä olevan selvityksen tavoitteena on ensisijaisesti palvella lupapäätösten tekijöitä tulevien lupahakemusten käsittelyssä ja ratkaisemisessa. Lisäksi selvityksessä on tilastoitu ja ryhmitelty valitukset mahdollisimman kattavasti ja selvästi, jotta selvitystä voitaisiin käyttää lähteenä ja pohjana mahdollisille uusille selvityksille.

